

DIJK EN WAARD

The logo consists of the words 'DIJK EN' and 'WAARD' stacked vertically. Between them is a horizontal bar with a blue-to-green gradient, and a wavy line with a blue-to-green gradient. The text is in a bold, sans-serif font, with 'DIJK EN' in blue and 'WAARD' in green.

Najaarsrapportage 2024

Inhoudsopgave

Leeswijzer	3
Inleiding	4
Financiën op hoofdlijnen	5
Programma's	7
P0: Bestuur en ondersteuning	7
P1: Veiligheid	16
P2: Verkeer, vervoer en waterstaat	18
P3: Economie	21
P4: Onderwijs	23
P5: Sport, cultuur en recreatie	27
P6: Sociaal domein	32
P7: Volksgezondheid en milieu	39
P8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	42
Bijlage 1 Technische wijzigingen	46
Bijlage 2 Maximale subsidies	47
Bijlage 3 Te voteren kredieten	48
Bijlage 4: Afkortingen	50

Leeswijzer

De najaarsrapportage meldt de verwachte afwijkingen op de gestelde doelen voor 2024 en is het laatste regulier geplande moment voor begrotingswijzigingen.

In het hoofdstuk 'Financiën op hoofdlijnen' staat het overzicht van de aanpassingen van de primaire begroting 2024 tot aan de voorgestelde begrotingswijzigingen in deze najaarsrapportage. Tevens wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in de financiële afwijkingen per programma. Een toelichting op deze afwijkingen staat in het hoofdstuk 'Programma's'.

In het hoofdstuk 2 Programma's worden de afwijkingen ten opzichte van de in de begroting geformuleerde doelstellingen beschreven. Dit doen wij aan de hand van de onderstaande kleurcodering. In de najaarsrapportage rapporteren wij enkel op afwijkingen. Over de doelen die op schema liggen en waarvan de verwachting is dat deze in 2024 succesvol behaald worden, rapporteren wij niet.

	We hebben de opgave en/of ontwikkeling behaald of verwachten deze te behalen.
	Het is nog onzeker of we opgaven en/of ontwikkeling gaan behalen.
	Het is zeker dat we opgaven en ontwikkeling niet halen.

Noot: In de najaarsrapportage wordt over groen niet gerapporteerd.

In de financiële tabellen wordt de volgende systematiek gehanteerd:

- Lasten hebben een minteken en baten worden met een positief getal weergegeven;
- Vallen lasten hoger uit (een tegenvaller), dan wordt de betreffende afwijking zichtbaar gemaakt met een minteken, bij een meevaller wordt dit weergegeven met een positief getal;
- Vallen de baten lager uit (een tegenvaller) dan wordt bij het betreffende afwijking weergegeven als een negatief getal. Vallen de baten hoger uit (een meevaller) dan wordt dit weergegeven met een positief getal.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de technische mutaties binnen de begroting 2024, inclusief een korte toelichting daarop. Het betreffen wijzigingen die zich hebben voorgedaan in de periode tussen de vastgestelde Voorjaarsrapportage 2024 (juli 2024) en de najaarsrapportage. Deze mutaties hebben geen invloed op het vastgestelde beleid of het begrotingssaldo, maar geven inzicht in (resultaat neutrale) verschuivingen binnen programma's of over programma's heen.

In bijlage 2 staat een overzicht van de subsidiebedragen 2024 en de voorgestelde wijzigingen die in de najaarsrapportage zijn opgenomen.

In bijlage 3 staat een overzicht van voorgestelde kredietwijzigingen.

In bijlage 4 staat een lijst van gebruikte afkortingen.

Inleiding

Voor u ligt de najaarsrapportage 2024. De najaarsrapportage is onderdeel van de Dijk en Waardse planning-en-controlcyclus die bestaat uit de kadernota, de begroting, de voor- en najaarsrapportage en de jaarrekening.

In de najaarsrapportage rapporteren wij over het verloop van de gestelde beleidsdoelen voor 2024. Dit doen wij op basis van afwijkingen. Daarnaast zijn in de najaarsrapportage de geraamde inkomsten en uitgaven bijgesteld op basis van de actuele verwachtingen. De bijstellingen worden u als begrotingswijzigingen ter goedkeuring voorgelegd. Naast de begrotingswijziging zijn er ook verzoeken tot budgetoverheveling. Door in te stemmen met de budgetoverhevelingen wordt budget voor incidentele beleidsintenties uit 2024 doorgeschoven naar 2025.

Ontwikkelingen

Overzicht van de voortgang van de opgaves en of ontwikkelingen zoals deze in de programmabegroting 2024 gesteld zijn.

Aantal		
	76	We hebben de opgave en/of ontwikkeling behaald of verwachten deze te behalen.
	18	Het is nog onzeker of we opgaven en/of ontwikkeling gaan behalen.
	2	Het is zeker dat we opgaven en ontwikkeling niet halen.

De voortgang van de opgaves en de laatste ontwikkelingen hebben hun uitwerking op het verwachte financiële resultaat van de gemeente. Het verwachte begrotingssaldo 2024 verbetert met € 3,1 miljoen tot een verwacht overschot van € 232.000. De gevolgen van de mei- en septembercirculaire zijn meegenomen in de najaarsrapportage 2024.

Financiën op hoofdlijnen

Bedragen x € 1.000

Financiële ontwikkeling	Baten	Lasten	Saldo
Primaire begroting	296.246	-293.348	2.898
1e begrotingswijziging	0	-534	-534
Budgetoverhevelingen najaarsrapportage voorgaand jaar	2.018	-2.018	0
VJR technische mutaties	-707	707	0
Voorjaarsrapportage	22.898	-28.095	-5.197
NJR technische mutaties	807	-807	0
NJR budgetoverhevelingen	-498	498	0
Najaarsrapportage	18.023	-14.959	3.065
Totaal programma	338.787	-338.555	232

In de bovenstaande tabel staat een overzicht van het verloop van de primaire begroting 2024 (vastgesteld in de raadsvergadering van 7 november 2023) en de voorstellen tot begrotingswijzigingen.

De voorgestelde begrotingswijzigingen voor de najaarsrapportage hebben per saldo een positief effect op de begroting van € 3,1 miljoen. Hierdoor komt het begrotingssaldo uit om een verwacht overschot van € 232.000. De uitkomst van de mei- en septembercirculaire 2024 is hierin meegenomen.

De 1e begrotingswijziging, de budgetoverhevelingen voorgaand jaar, de (technische) mutaties voorjaarsrapportage zijn eerder dit jaar door de raad vastgesteld.

De NJR technische mutaties worden in bijlage 1 toegelicht. Dit betreffen administratieve, budgetneutrale aanpassingen binnen de begroting 2024.

De NJR budgetoverheveling bevat incidentele budgetten 2024 waarvan de geplande activiteiten niet of niet geheel in 2024 worden afgerond. Er zijn echter al wel verplichtingen aangegaan om de gewenste doelen te behalen. De posten mogen incidenteel overgeheveld worden naar komend begrotingsjaar. De budgetoverhevelingen lopen via de reserve Overheveling budget (B078) en zijn daarmee budgetneutraal.

De financiële bijstellingen in deze najaarsrapportage bedragen per saldo € 3,1 miljoen positief (verbetering van het begrotingssaldo). De grootste afwijkingen worden veroorzaakt door:

- Hogere energielasten: - € 0,7 miljoen (N)
- Extra subsidies Cool en bibliotheek - € 0,5 miljoen (N)
- SPUK Sport vergoeding hogere energielasten 2023: € 0,6 miljoen (V)
- Onderwijshuisvesting: - € 0,4 (N)
- Lagere kosten hulp en ondersteuning Wmo: € 0,3 miljoen (V)
- Hogere zorgkosten Jeugd: - € 3,9 miljoen (N)
- Hogere bijdrage BUIG: € 0,5 miljoen (V)

- Hogere opbrengsten omgevingsvergunningen: € 1,7 miljoen (V)
- Verkoop gronden en gebouwen per saldo: € 0,7 miljoen (V)
- Hogere Algemene Uitkering meicirculaire: € 4,2 miljoen (V)
- Hogere Algemene Uitkering septembercirculaire: € 2,2 miljoen (V)
- Overige begrotingswijzigingen: - € 1,6 miljoen (N)

In de programma's staat een uitgebreidere toelichting op taakveldniveau.

Bedragen x € 1.000

Programma	Stand na Voorjaars-rapportage	NJR technisch	NJR budget-overhevelingen	Najaars-rapportage	Saldo
Bestuur en ondersteuning	158.788	346	0	6.505	165.639
Veiligheid	-9.656	0	0	-12	-9.668
Verkeer, vervoer en waterstaat	-17.999	0	0	-551	-18.550
Economie	-1.741	0	0	194	-1.546
Onderwijs	-9.737	0	0	-346	-10.084
Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte	-22.668	0	0	-12	-22.680
Sociaal domein	-91.001	-305	0	-4.035	-95.341
Volksgesondheid en milieu	-2.735	-41	0	-143	-2.919
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-6.083	0	0	1.464	-4.619
Totaal programma	-2.833	0	0	3.065	232

Programma's

P0: Bestuur en ondersteuning

Doelen

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

1. Een zichtbare en actieve positie in de (boven)regio en in de samenwerking met (regio)gemeenten, provincie, het Rijk en andere overheden.
2. Grenzeloos besturen: samen met andere overheden zorgt Dijk en Waard ervoor dat onze gemeentegrens geen belemmering vormt voor de aanpak van opgaven en vraagstukken.
3. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties ervaren de dienstverlening van Dijk en Waard als waardevol, mensgericht en betrouwbaar.
4. Onze dienstverlening is online waar het kan en persoonlijk waar dat passend is. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen steeds meer en beter digitaal bij de gemeente terecht.
5. Onze bekendheid en zichtbaarheid als gemeente Dijk en Waard wordt vergroot.
6. Het indienen van klachten is laagdrempelig en klachten worden naar tevredenheid opgepakt.
7. Dijk en Waard is een financieel stabiele gemeente. Gemeentelijke voorzieningen- en lastenniveau zijn in balans.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2024-2027 is aangegeven welke opgaves in 2024 bijdragen om de gewenste doelen te realiseren. Van onderstaande opgaves is de verwachting dat deze dit jaar niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
We staan in verbinding met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daardoor, en door dorp- en wijkgericht werken weten we wat er leeft en speelt.		De analyses in de pilotgebieden zijn afgerond. Op basis van de analyses worden de uitvoeringsplannen vormgegeven. In beide startgebieden vraagt dit proces om zorgvuldigheid. In de Schilderswijk zijn een aantal initiatieven gerealiseerd, o.a. de activiteiten in het buurthuis, themagesprekken en een attente plek. In Noord- en Zuid-Scharwoude wordt het realiseren van ontmoetingsplekken in de openbare ruimte ter hand genomen. Het dorps- en wijkgericht werken pakken wij zoveel mogelijk organisatiebreed op.
Kennis van en inzicht in klantbeleving en verbetering van dienstverlening.		Er wordt in het vierde kwartaal 2024 of in het eerste kwartaal 2025 uitvoering aan gegeven. Het offertetraject loopt.
Ontwikkeling van een welkomstbrief en welkomstprogramma voor nieuwe inwoners.		Uw raad is geïnformeerd over de welkomstbrief. Deze wordt vanaf oktober 2024 verstuurd aan nieuwe inwoners. Een webpagina met informatie voor de nieuwe inwoners wordt ingericht en steeds verder uitgebreid. Op het ontwikkelen van een welkomstprogramma zijn nog geen vervolgstappen ondernomen.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
T0.1 Bestuur	-5.568	1	0	-86	-5.653
T0.2 Burgerzaken	-3.969	0	0	0	-3.969
T0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-947	0	0	-912	-1.858
T0.4 Overhead	-38.580	-446	402	-290	-38.914
T0.5 Treasury	289	0	0	-30	260
T0.64 Belastingen overig	-928	0	0	0	-928
T0.8 Overige baten en lasten	1.630	305	0	-1.008	927
TOTAAL LASTEN	-48.072	-140	402	-2.326	-50.136
BATEN					
T0.1 Bestuur	925	0	0	0	925
T0.2 Burgerzaken	2.028	0	0	0	2.028
T0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	849	0	0	1.585	2.434
T0.4 Overhead	3.746	0	0	0	3.746
T0.5 Treasury	796	0	0	584	1.380
T0.61 OZB woningen	10.702	0	0	92	10.794
T0.62 OZB niet-woningen	9.806	0	0	269	10.075
T0.63 Parkeerbelasting	254	0	0	0	254
T0.64 Belastingen overig	96	0	0	0	96
T0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	175.482	0	0	6.402	181.884
T0.8 Overige baten en lasten	49	0	0	400	449
TOTAAL BATEN	204.733	0	0	9.332	214.065
Saldo van baten en lasten	156.661	-140	402	7.006	163.929
Toevoeging aan reserves	-12	0	-402	-621	-1.035
Onttrekking aan reserves	2.139	486	0	120	2.745
Saldo programma	158.788	346	0	6.505	165.639

Toelichting budgetoverhevelingen

LASTEN

0.4 Overhead

Ontwikkeling Unit 4 (- € 102.000)

Bij de bestemming van het rekeningresultaat 2023 is er € 241.800 bestemd voor ontwikkeling Unit 4. Dit bedrag is in 2024 ten laste gebracht van de reserve overheveling budgetten ten gunste van het betreffende taakveld. De verdere ontwikkeling van Unit 4 zal ook deels in 2025 plaats vinden. Om deze reden wordt voorgesteld om een bedrag van € 102.000 over te hevelen naar 2025.

Programma cloudmigratie (- € 300.000)

In de begroting van 2023 zijn door de gemeenteraad incidentele en structurele middelen beschikbaar gesteld voor de cloudmigratie. Deze middelen zijn gebruikt voor de uitvoering van een programma dat in 2024 grotendeels wordt afgerond. Het is de verwachting dat we binnen de kaders en financiële middelen blijven zoals deze aan ons beschikbaar zijn gesteld. We verwachten echter een onderbesteding in het jaar 2024 van € 440.000. Een aantal projecten in het programma is vertraagd en daardoor nog niet compleet afgerond. Deze projecten lopen nog door in 2025. We verwachten nog € 300.000 nodig te hebben in 2025.

Opgave dienstverlening (€ 75.000)

T.a.v. de opgave dienstverlening lopen projecten nog door in 2025. € 75.000 wordt doorgeschoven via de reserve budgetoverhevelingen.

Toelichting mutaties Najaarsrapportage

LASTEN

0.1 Bestuur

Cao-Rijk 2024-2025 (- € 86.000)

Onlangs is de cao-Rijk 2024-2025 voor het personeel in de sector Rijk vastgesteld. Deze krijgt, op basis van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, doorwerking naar de bezoldiging van burgemeesters en wethouders en toelagen van raadsleden. Dit houdt in dat het salaris per 1 juli 2024 is verhoogd. Hierdoor vallen de salarissen in 2024 hoger uit dan begroot.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Verkoop in erfpacht uitgegeven grond (- € 438.000)

In verband met verkoop van in erfpacht uitgegeven grond wordt de boekwaarde afgeboekt. Door indexatie van de grondprijs ontstaat er een winst van € 83.000.

Primeurfondswoningen (-€ 443.000)

Door de aankoop van primeurfondswoningen worden de lasten met € 443.000 bijgesteld. Er zijn opbrengsten vanwege verkoop van € 1.064.000 (zie baten). Het saldo (€ 621.000) wordt conform het beleid toegevoegd aan de reserve Bouwgrondexploitatie.

Bovenweg 58, badkamer vervangen (- € 30.000)

Bij de strategische aankoop Bovenweg 58 dient de badkamer te worden vervangen. Dit veroorzaakt € 30.000 aan extra lasten.

0.4 Overhead

Extern advies begrotingsanalyse (-€ 50.000)

Voor het opstellen van de begroting 2025 en de beoordeling van de zoekrichtingen voor mogelijke bezuinigingen is er extern advies gevraagd zodat op basis van een goede analyse de verschillende keuzemogelijkheden in kaart gebracht kon worden. Dit zorgt voor een overschrijding van € 50.000.

Arbo (€ 100.000)

Het verzuimpercentage is afgelopen jaar gedaald. Gevolg is dat er minder medewerkers worden gezien door de arboarts en hierdoor de kosten voor Arbo met € 100.000 zullen dalen.

Eindheffing (-€ 100.000)

Jaarlijks dient er een aangifte gedaan te worden voor de werkkostenregeling bij de belastingdienst. Deze aangifte geeft aan wat de werkgever meer aan personeelsgerelateerde zaken zoals maaltijden, onkostenvergoeding raadsleden, (kerst)geschenken heeft uitgegeven dan volgens de norm van de belastingdienst zonder eindheffing mogelijk is. Hierover dient de werkgever belasting betalen. Deze belasting/eindheffing is niet begroot en ingeschat wordt dat dit voor 2024 uit zal komen op € 100.000 extra lasten.

Mobiliteit (-€ 120.000)

Vanwege de schaa sprong naar een gemeente van 100.000 inwoners worden er andere eisen aan de medewerkers gesteld dan voor de fusie. Voor een aantal medewerkers lukt het niet om deze schaa sprong mee te maken. In dit soort gevallen komt het voor dat er een vaststellingsovereenkomst (VSO) wordt opgesteld tussen de medewerker en de gemeente Dijk en Waard. Dit kan leiden tot een mobiliteitstraject met specifieke kosten. Dit mobiliteitstraject zorgt ervoor dat de medewerker wordt begeleid naar werk bij een andere werkgever. Dit leidt tot hogere lasten voor 2024 van € 120.000.

Vergoeding Woon-werk (-€ 150.000)

Doordat medewerkers meer op kantoor werken in plaats van thuis zijn de kosten voor woon-werk hoger dan begroot. In de begroting 2025 wordt hier al op geanticipeerd. Voor 2024 wordt er een overschrijding verwacht van € 150.000.

Overgang Byod naar Cyod (€ 135.000)

De dekking van Byod (Bring Your Own Device) stond nog volledig in de begroting opgenomen. Door overgang naar Cyod (Choose Your Own Device) kan de begroting structureel met een bedrag van € 135.000 worden verlaagd.

Programma cloud (€ 140.000)

We verwachten een onderbesteding in het jaar 2024 van € 440.000 binnen het programma cloud. De onderbesteding is te verklaren doordat een deel van de projecten en werkzaamheden vertraagd zijn en nog doorlopen in 2025. Voor een ander deel is de onderbesteding te verklaren doordat er minder middelen nodig waren voor een deel van de werkzaamheden binnen het programma en een bedrag voorzien was als risicomitigatie binnen de begroting van het programma cloud. Dit bedrag is niet ingezet, zodat € 140.000 kan worden gemeld als voordeel.

Informatieveiligheid (€ 140.000)

Afgelopen jaar zijn diverse activiteiten op het gebied van informatieveiligheid en gegevensbescherming gecombineerd met lopende projecten. Hierdoor is werk met werk gemaakt en kon gebruik worden gemaakt van financiering vanuit deze projecten. Het is de verwachting dat we dit ook de komende jaren zo kunnen doorzetten waardoor er minder structureel budget benodigd is (voordeel € 140.000).

Facilitaire kosten (- € 150.000)

Door hogere personele kosten voor schoonmaakwerkzaamheden van de gemeentehuizen en -werven, maar ook de gestegen kosten voor schoonmaakmiddelen wordt een overschrijding verwacht. Bovendien worden meer kosten gemaakt voor de leaseauto's zoals schoonmaak, service en brandstof. Er zijn veel diverse kleinere (incidentele) kosten gemaakt voor benodigdheden op kantoor zoals nieuwe bekers, huur van bureaus, ongediertebestrijding wat gezamenlijk zorgt voor een overschrijding. Dit zorgt voor een totale overschrijding op deze post van € 150.000

Organisatieontwikkeling (- € 120.000)

Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2022 is een bedrag van € 310.000 toegevoegd aan de nieuw gevormde Reserve Organisatieontwikkeling (B084). De stand van de reserve op 1 januari 2024 is € 278.000. Geprognosticeerd voor 2024 is een onttrekking van de reserve van in totaal € 120.000. Deze is opgebouwd in de onderdelen organisatieontwikkeling (€ 75.000), plan van aanpak voor de dienstverleningsontwikkeling (€ 30.000) en herinrichtingsplannen voor de publieke ruimten van de Parelhof (€ 15.000). Bij de jaarrekening zal het daadwerkelijke bestede bedrag worden onttrokken aan deze reserve.

Toezichthouders Parelhof en de Binding (-€ 115.000)

De totstandkoming van de afdeling publiekszaken zorgde voor inzicht in de kosten van toezichthouders. Deze kosten moeten niet drukken op het budget van dienstverlening, maar horen thuis binnen de overhead. Toezichthouders zorgen voor fysiek toezicht en beveiliging van de organisatie incl. partners op de locaties de Binding en Parelhof. De totale lasten betreffen € 155.000 en hebben effect op de taakvelden 0.4 overhead, 4.2 onderwijshuisvesting en 5.3 kunst en cultuur.

0.8 Overige baten en lasten

Ingerekend groeibudget (- € 800.000)

Op deze stelpost is de ingerekende groei vanuit de Secundaire begroting 2021 gemeente Heerhugowaard (RB2021027 - wijziging) geraamd. Na publicatie van de meicirculaire 2024 is de ingerekende groei (€ 800.000) verrekend met de hogere uitkering als gevolg van de actualisatie van verdeelmaatstaven (= groei).

Spaarverlof (-€ 214.250)

De cao geeft medewerkers de mogelijkheid om uren op te bouwen voor verlof. Dit kan men vervolgens opnemen door bijvoorbeeld over een bepaalde periode een dag minder te werken of eerder met pensioen te gaan met behoud van loon. Om deze reden is vanaf 2022 conform BBV hiervoor een voorziening gevormd. Op basis van de huidige opgebouwde uren over 2024 en de verdere prognose over 2024 wordt een storting (€ 214.250) aan de voorziening voor 2024 begroot. Bij de jaarrekening zal de daadwerkelijke opgebouwde waarde worden toegevoegd aan de voorziening.

Onvoorzien (€ 100.000)

Jaarlijks is een bedrag opgenomen van € 100.000 als onvoorzien. Aangezien het jaar bijna ten einde is en zich geen onvoorziene gebeurtenissen hebben voorgedaan wordt voorgesteld dit bedrag vrij te laten vallen. Indien zich nog onvoorziene gebeurtenissen zullen voordoen, kan dit worden opgevangen door het weerstandsvermogen.

Dekking projecturen (pm)

In de begroting 2024 is rekening gehouden met dekking van ambtelijke inzet voor grondexploitaties, investeringen en projectbudgetten. In de realisatie wordt verwacht dat de ambtelijke inzet niet volledig gedekt kan worden uit de beschikbare middelen. Hierdoor worden er minder personeelskosten doorbelast en wordt er een negatief resultaat op de overhead geprognosticeerd. Voor de komende jaren is er sprake van een ingroeimodel en zal bij de aanvraag van nieuwe kredieten de uren voor ambtelijke inzet meegenomen worden.

BATEN

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Verkoop in erfpacht uitgegeven grond (€ 522.000)

In verband met verkoop van in erfpacht uitgegeven grond wordt de boekwaarde afgeboekt € 522.000. Door indexatie van de grondprijs ontstaat er een winst van € 83.000

Primeurfondswoningen (€ 1.064.000)

Zie toelichting bij de lasten taakveld 0.4.

0.61 OZB woningen

Doordat de Woz-waarden hoger uitvallen dan vooraf geprognosticeerd, komen de OZB opbrengsten € 92.000 hoger uit.

0.62 OZB niet-woningen

Doordat de Woz-waarden hoger uitvallen dan vooraf geprognosticeerd, komen de OZB opbrengsten € 269.000 hoger uit.

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

De hogere algemene uitkering is het gevolg van de verwerking van de meicirculaire 2024 en de septembercirculaire 2024 in de begroting. De hogere uitkeringen als gevolg van deze circulaires worden hierna op hoofdlijnen toegelicht.

Meicirculaire 2024 (€ 4.157.000)

Deze stijging is voornamelijk te verklaren doordat de uitkeringsfactor naar boven is bijgesteld (voordeel € 1.942.000), de verdeelmaatstaven zijn geactualiseerd als gevolg van groei van de gemeente (voordeel: € 1.050.000) en doordat er extra middelen zijn toegevoegd aan het gemeentefonds voor extra taken (voordeel: € 1.152.000).

Septembercirculaire 2024 (€ 2.245.000)

De belangrijkste mutatie ten opzichte van de meicirculaire 2024 is de voorlopige afrekening van de onderbesteding van het btw-compensatiefonds (voordeel: € 1.944.000). Daarnaast zijn er nog extra middelen aan het gemeentefonds toegevoegd voor de Alleenverdienersproblematiek 2023-2024 (€ 72.000). Omdat de uitvoering hiervan bij Zaffier plaats vindt, wordt aan uw raad voorgesteld om dit bedrag over te hevelen naar het taakveld 6.3 Minimabeleid (zie bijlage 1).

0.8 Overige baten en lasten

We hebben over de periode 2019 - 2022 suppletie aangiften voor de BTW en BTW-compensatiefonds ingediend. Dit levert per saldo een voordeel op van € 400.000.

RESERVES

Toevoegingen

Primeurfondswoningen (€ 621.000)

Zie toelichting bij de lasten taakveld 0.3.

Onttrekkingen

Reserve bouwgrondexploitatie (€ 1.006.000)

De vennootschapsbelasting wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve Bouwgrondexploitatie. Dit is als één van de doelstellingen van deze reserve bepaald.

Organisatieontwikkeling (€ 120.000)

Zie de toelichting op dit onderdeel bij de lasten taakveld 0.4 (€ 120.000).

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
<i>a. lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is</i>					
OZB woningen	10.702	0	0	92	10.794
OZB niet-woningen	9.806	0	0	269	10.075
Parkeerbelasting	254	0	0	0	254
Belastingen overig	-832	0	0	0	-832
	19.930	0	0	361	20.291
<i>b. algemene uitkeringen</i>					
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	175.482	0	0	6.402	181.884
	175.482	0	0	6.402	181.884
<i>c. dividend</i>					
Treasury	408	89	0	324	820
	408	89	0	324	820
<i>d. saldo van de financieringsfunctie</i>					
Treasury	677	-89	0	231	820
	677	-89	0	231	820
<i>e. Overige algemene dekkingsmiddelen</i>					
Overige baten en lasten	1.680	305	0	-608	1.377
	1.680	305	0	-608	1.377
Totaal algemene dekkingsmiddelen	198.177	305	0	6.709	205.191

P1: Veiligheid

Doelen

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

1. Wij omarmen een bruisende en levendige gemeente en beperken overlast zoveel als kan en nodig binnen dat perspectief.
2. Dijk en Waard wordt ervaren als een fijne en veilige gemeente.
3. Wij bestrijden ondermijning, fraude en misbruik.
4. Dijk en Waard is goed geëquipeerd als het gaat om het voorkomen van cyberaanvallen en datalekken.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2024-2027 is aangegeven welke opgaves in 2024 bijdragen om de gewenste doelen te realiseren. Van onderstaande opgaves is de verwachting dat deze dit jaar niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
2. Dijk en Waard als een fijne en veilige gemeente:		
b. Opstellen van antidiscriminatiebeleid.		Beleidsontwikkeling is als project in voorbereiding. Inmiddels is de projectleider hiervoor aangetrokken.
3. Bestrijding van ondermijning, fraude en misbruik:		
b. Wegnemen van gelegenheidsstructuren ten aanzien van ondermijnende criminaliteit. Hiertoe wordt een plan van aanpak opgesteld.		De inzet van deze activiteit is gefocust op het bedrijventerrein De Zandhorst II in Heerhugowaard en het samenbrengen van interne en externe partners, zoals de gemeentelijke afdelingen VTH, Economie en Ruimte, de ondernemersvereniging en de omgevingsdienst. Een memo voor het ophalen van een bestuurlijke opdracht is in voorbereiding.
4. Goed geëquipeerd ten aanzien van het voorkomen van cyberaanvallen en datalekken:		
b. Vergroting van de bewustwording ten aanzien van dataveiligheid en gegevensbescherming bij inwoners, raad, college en ambtelijke organisatie.		De mogelijkheden om de interne bewustwording te vergroten zijn door aanpassingen in de leeromgeving en het onboardingsproces beperkt. De benodigde aanpassing hiertoe is in gang gezet en loopt nog door in 2025.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
T1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-5.797	0	0	0	-5.797
T1.2 Openbare orde en veiligheid	-3.911	0	0	-12	-3.923
TOTAAL LASTEN	-9.708	0	0	-12	-9.720
BATEN					
T1.2 Openbare orde en veiligheid	52	0	0	0	52
TOTAAL BATEN	52	0	0	0	52
Saldo van baten en lasten	-9.656	0	0	-12	-9.668
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0
Onttrekking aan reserves		0	0	0	0
Saldo programma	-9.656	0	0	-12	-9.668

Toelichting mutaties Najaarsrapportage

1.2 Openbare orde en Veiligheid

Beschikbaar taakmutaties (- € 12.000)

Beschikbaarstelling vanuit de meicirculaire om het antidiscriminatiebeleid/inclusiebeleid te ontwikkelen.

P2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Doelen

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

1. Dijk en Waard heeft een goede aansluiting op het (boven)regionale netwerk van doorfietsroutes, spoor en weginfrastructuur.
2. We geven prioriteit aan actieve en gezonde mobiliteit, zoals fietsen, wandelen en elektrisch vervoer, voor een verkeersveilige, toegankelijke en gezonde woon- en leefomgeving.
3. De inwoners van Dijk en Waard ervaren de verkeerssituatie in hun woonomgeving als verkeersveilig.
4. We werken aan de verbetering van de verkeersveiligheid. De landelijke doelstelling zet in op 0 verkeersdoden in 2050.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2024-2027 is aangegeven welke activiteiten in 2024 bijdragen om de gewenste doelen te realiseren.

Er zijn geen afwijkingen gerapporteerd. De verwachting is dat de activiteiten dit jaar gerealiseerd zullen worden.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
T2.1 Verkeer en vervoer	-18.028	0	0	-1.246	-19.274
T2.2 Parkeren	-588	0	170	0	-418
T2.3 Recreatieve havens	-88	0	0	0	-88
T2.4 Economische havens en waterwegen	-747	0	0	0	-747
TOTAAL LASTEN	-19.450	0	170	-1.246	-20.526
BATEN					
T2.1 Verkeer en vervoer	1.620	0	0	383	2.003
T2.2 Parkeren	14	0	0	0	14
T2.3 Recreatieve havens	64	0	0	0	64
TOTAAL BATEN	1.698	0	0	383	2.081
Saldo van baten en lasten	-17.753	0	170	-863	-18.446
Toevoeging aan reserves	-3.724	0	-170	0	-3.894
Onttrekking aan reserves	3.478	0	0	312	3.790
Saldo programma	-17.999	0	0	-551	-18.550

Toelichting budgetoverhevelingen

Budgetoverheveling Integraal parkeerbeleid (€ 170.000)

De implementatie van het integraal parkeerbeleid is in 2024 ingezet en loopt gefaseerd door tot medio 2025. Een deel van de kosten voor o.a. parkeerregisseur, communicatie(middelen) en inrichting openbare ruimte (bebording) worden in 2025 besteed.

Toelichting mutaties Najaarsrapportage

LASTEN

2.1 Verkeer en Vervoer

Verkeerszaken beleid (- € 123.000)

Binnen de regionale samenwerking is Dijk en Waard regievoerder voor het opstellen van de Regionale InvesteringsAgenda (RIA) en de verkenning naar een regionaal investeringsfonds. De kosten hiervoor overschrijden het beschikbare budget. De kosten worden volgens een

verdeelsleutel in rekening gebracht bij de regiogemeentes. Hierdoor staan tegenover de hogere lasten ook hogere baten.

Onderzoeken ten laste van de reserve NBK-1 (- € 312.000)

De onderzoeken voor verkeersplan Alton, N242 en fietsroutes worden bekostigd uit de Reserve NBK-1 (B001)

Bijstellen energiekosten (- € 671.000)

Door hogere energietarieven zijn de energiekosten voor openbare verlichting, evenementenborden en verkeersregelinstallaties fors hoger dan begroot. Daarnaast is de eindafrekening van 2023 in 2024 verwerkt.

Straatmeubilair (- € 50.000)

Voor het onderhoud aan straatmeubilair is per jaar € 50.000 meer budget nodig.

Verkeersregelinstallatie (- € 90.000)

Tijdens de werkzaamheden aan de Zuidtangent is bij de Verkeersregelinstallatie was een aanpassing aan de bekabeling noodzakelijk. Hierdoor dient het budget te worden bijgesteld.

BATEN

2.1 Verkeer en Vervoer

Verkeerszaken beleid (€ 123.000)

Zie toelichting bij de lasten, taakveld 2.1

Degeneratiekosten (€ 260.000)

Er zijn meer werkzaamheden door derden uitgevoerd, waarbij de weg opengemaakt moest worden. De gemeente brengt hiervoor kosten in rekening bij deze partijen (degeneratiekosten). Hierdoor zijn de baten hoger.

RESERVES

Toevoegingen

Budgetoverheveling Integraal parkeerbeleid (€ 170.000)

Storting ten behoeve van budgetoverheveling voor het Integrale parkeerbeleid.

Onttrekkingen

Onderzoeken ten laste van de reserve NBK-1 (€ 312.000)

zie toelichting bij de lasten, taakveld 2.1

P3: Economie

Doelen

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

1. Dijk en Waard heeft een duurzaam en aantrekkelijk vestigings- en ondernemersklimaat.
2. In Dijk en Waard zijn onderwijs, arbeidsmarkt en gemeente goed op elkaar aangesloten (triple helix model).
3. Dijk en Waard biedt veel mogelijkheden voor inwoners en bezoekers om te recreëren op het gebied van natuur, water en groen.
4. Onze winkelcentra zijn veilig, toegankelijk, plezierig en aantrekkelijk voor winkelend publiek.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2024-2027 is aangegeven welke opgaves in 2024 bijdragen om de gewenste doelen te realiseren. Van onderstaande opgaves is de verwachting dat deze dit jaar niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
3. Mogelijkheden voor inwoners en bezoekers om te recreëren:		
a. Afronding in 2024 van het onderzoek naar hoe we voor de toekomst verder gaan met de lokale en regionale promotie.		Onderzoek lokale en regionale promotie loopt nog. De uitwerking loopt door tot in 2025.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
T3.1 Economische ontwikkeling	-1.451	0	0	124	-1.327
T3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.992	0	0	0	-1.992
T3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-72	0	0	0	-72
T3.4 Economische promotie	-488	0	0	70	-418
TOTAAL LASTEN	-4.003	0	0	194	-3.809
BATEN					
T3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.975	0	0	0	1.975
T3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	80	0	0	0	80
T3.4 Economische promotie	158	0	0	0	158
TOTAAL BATEN	2.213	0	0	0	2.213
Saldo van baten en lasten	-1.791	0	0	194	-1.596
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0
Onttrekking aan reserves		50	0	0	50
Saldo programma	-1.741	0	0	194	-1.546

Toelichting mutaties Najaarsrapportage

LASTEN

3.1 Economische ontwikkelingen (€ 124.000)

De nadruk lag vooral op harmonisatie van beleid. Daarnaast vraagt de netcongestie veel tijd en aandacht. Vanwege capaciteitsgebrek kan niet al het budget worden uitgegeven. Aan alle doelen is wel gewerkt, maar niet alles kon volledig worden opgepakt.

3.4 Economische promotie (€ 70.000)

Vanuit het budget Citymarketing wordt de lokale recreatieve promotie betaald, die wordt uitgevoerd door de Stichting Promotie Dijk en Waard (SPDW). Daarnaast was er ruimte in het budget voor een plan voor bredere citymarketing van Dijk en Waard en de uitvoering daarvan. In lijn met het coalitieakkoord is ervoor gekozen een dergelijk plan niet op te stellen. In overeenstemming met de vastgestelde Visie Toerisme en Recreatie is het uitgangspunt om aan te sluiten bij een regionale marketingorganisatie, waarbij onderzocht wordt hoe lokale promotie en de SPDW hierin organisatorisch onderbracht kunnen worden. Voor de kosten voor de juridische advisering over de governance is nog ruimte in het resterende budget.

P4: Onderwijs

Doelen

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

1. Een sterke sociale basis (route 1): versterking van de eigen kracht van inwoners en hun sociale netwerk; en versterking van de samenkracht van organisaties en gemeenschappen.
2. Passende ondersteuning dichtbij de inwoners (route 2): vroegtijdige signalering en preventieve oplossingen van vragen door het lokale team en partners samen met inwoners; en □ integrale benadering en oplossingen op maat van hulpvragen door het lokale team en partners samen met inwoners.
3. Kwalitatieve en beheersbare hulp en ondersteuning (route 3): zorg dragen voor effectieve, kostenbewuste en rechtmatige hulp en ondersteuning; en vergroting van de regie op het zorglandschap en ketenpartners.

Met het oog op onze onderwijshuisvesting streven we naar:

1. Hoogwaardige en toekomstbestendige onderwijsgebouwen.
2. Behoud en promotie van de sterke (regionale) positie van het mbo-onderwijs in Dijk en Waard.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2024-2027 is aangegeven welke opgaves in 2024 bijdragen om de gewenste doelen te realiseren. Van onderstaande opgaves is de verwachting dat deze dit jaar niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
1. Integraal Beleidskader Sociaal Domein:		
c. Organisatie van ambitietafels waar met betrokken organisaties plannen ontwikkeld worden voor het voorkomen van uitval en vroegtijdig schoolverlaten.		Er zijn geen lokale ambitietafels georganiseerd omdat het voorkomen van voortijdig schoolverlaten een regionaal vraagstuk is. In plaats daarvan is er een regionale regiegroep opgericht waarin acties worden ondernomen ter voorkoming en terugdringen van voortijdig schoolverlaten (VSV). Het nieuwe wetsvoorstel "Van School naar Duurzaam Werk" heeft inmiddels een positief advies ontvangen van de Raad van State en gaat nu door naar de Tweede Kamer. In dit wetsvoorstel wordt de aanpak van voortijdig schoolverlaten gekoppeld aan de aanpak van jeugdwerkloosheid. Dit zal resulteren in een nieuw programma, waarvoor de eerste voorbereidingen al zijn getroffen.
2. Onderwijshuisvesting:		
c. Daarbij betrekken we ook de leerlingen. Zo werken we aan een generatie die duurzaamheid vanzelfsprekend vindt.		Bij de actualisatie van het Integraal huisvestingsplan zijn leerlingen niet direct betrokken geweest. Bij de uitwerking van de plannen worden de leerlingen betrokken vanuit de scholen. Het plan is tot stand gekomen samen met de schoolbesturen. De bestaande schoolgebouwen zijn tijdens de ontwikkeling van het Integraal huisvestingsplan beoordeeld. Hierbij is de beleving van de leerlingen meegenomen.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
T4.2	Onderwijshuisvesting	-8.076	0	0	-8.482
T4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.901	0	0	-5.841
TOTAAL LASTEN		-13.977	0	0	-14.323
BATEN					
T4.2	Onderwijshuisvesting	1.116	0	0	1.116
T4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.974	0	0	2.974
TOTAAL BATEN		4.090	0	0	4.090
Saldo van baten en lasten		-9.887	0	0	-10.233
Toevoeging aan reserves		-654	0	0	-654
Onttrekking aan reserves		804	0	0	804
Saldo programma		-9.737	0	0	-10.084

Toelichting mutaties Najaarsrapportage

LASTEN

4.2 Onderwijshuisvesting

Toezichthouders Parelhof en de Binding (- € 26.000)

De totstandkoming van Publiekszaken zorgde voor inzicht in de kosten van toezichthouders. Deze kosten moeten niet drukken op het budget van dienstverlening, maar horen thuis binnen de overhead. Toezichthouders zorgen voor fysiek toezicht en beveiliging van de organisatie incl. partners, zoals de school en het theater op de locaties de Binding en Parelhof. De totale lasten betreffen € 155.000 en hebben effect op de taakvelden 0.4 overhead, 4.2 onderwijshuisvesting en 5.3 kunst en cultuur.

Verhuur sportzalen basisonderwijs (- € 380.000)

Tot 31 december 2023 werd er aan het basisonderwijs geen huur voor het gebruik van de sportzalen in rekening gebracht door het sportbedrijf. Deze werden 'om niet' beschikbaar gesteld en het sportbedrijf werd door de gemeente gecompenseerd voor de exploitatie van de sportzalen t.b.v. het basisonderwijs. Door de wijziging van de juridische entiteit van sportbedrijf Dijk en Waard Sport B.V. worden de huurkosten voor de sportzalen t.b.v. gebruik basisonderwijs nu gefactureerd aan de gemeente. Deze werkwijze was zo niet begroot. Hierdoor nemen de lasten voor de gemeente binnen dit taakveld toe met € 380.000. Dit kan ten goede komen aan de verwachte winst van sportbedrijf Dijk en Waard Sport B.V. Via de dividenduitkering vloeit eventuele winst terug in de gemeentelijke begroting.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Leerlingenvervoer (€ 60.000)

Op basis van de kosten t/m augustus en de verwachting voor schooljaar 2024/2025 zijn de kosten voor leerlingenvervoer lager. Dit komt deels door het stimuleren van zelfstandig reizen (o.a. via een E-bike en via MEE op weg) en door de start van het expertisecentrum De Vaandel in Dijk en Waard. In 2024 pakt dit voordelig uit (€ 60.000). De verwachting is dat de komende jaren de kosten van leerlingenvervoer lager uitvallen. Dit (structurele) voordeel van € 100.000 is opgenomen in de begroting 2025.

P5: Sport, cultuur en recreatie

Doelen

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Thema Sport en Kunst en Cultuur

1. Een voorzieningenniveau dat passend is bij de ontwikkelingen van de gemeente.
2. Verenigingen worden waar nodig ondersteund.

Thema Recreatie en Erfgoed

1. Voldoende mogelijkheden om in Dijk en Waard te recreëren met een daarbij behorende toereikende infrastructuur.
2. Behoud en versterking van ons culturele erfgoed.

Thema Leefbare, schone, groene en waterrijke omgeving

1. De inrichting en het beheer van de openbare ruimte draagt bij aan het woongenot van inwoners.
2. Meldingen over de openbare ruimte worden naar tevredenheid van de indiener opgepakt. Als snelle beantwoording niet mogelijk is, houden we met de indiener contact over de voortgang.
3. Vergroting van de biodiversiteit in Dijk en Waard.
4. We voldoen aan de Kaderrichtlijn Water
5. Dijk en Waard is een klimaatadaptieve gemeente.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2024-2027 is aangegeven welke opgaves in 2024 bijdragen om de gewenste doelen te realiseren. Van onderstaande opgaves is de verwachting dat deze dit jaar niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
Een passend voorzieningenniveau:		
a. Vorming en implementatie van een toekomstbestendig sportbedrijf Dijk en Waard.	●	Dijk en Waard Sport B.V. is per 1 januari 2024 operationeel. De dienstverleningsovereenkomst is voor 4 jaar afgesloten met mogelijkheid tot verlenging. Vanwege de harmonisatie van de voormalige sportbedrijven in Langedijk en Heerhugowaard wordt de bedrijfsvoering gemonitord en waar nodig bijgesteld.
g. Toekomstbestendig maken van zaalsportaccommodaties.	●	Samen met de binnensportverenigingen is het Accommodatieplan Binnensport tot stand gekomen. Hierin zijn de wensen van de verenigingen geconcretiseerd in een ruimteprogramma, stichtingskostenraming en exploitatieprognose. Het plan wordt in eerste kwartaal 2025 aan de raad aangeboden.
Voldoende recreatiemogelijkheden en bijpassende infrastructuur:		
e. Opstellen plan van uitvoer voor bewegwijzering Dijk en Waard.	●	Door inzet van de beschikbare capaciteit op de invoering van het nieuwe parkeerbeleid kon dit punt niet worden opgepakt. In 2025 vindt onderzoek plaats en wordt een plan opgesteld.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
T5.1 Sportbeleid en activering	-734	0	0	0	-734
T5.2 Sportaccommodaties	-7.540	-77	0	-60	-7.677
T5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-4.206	172	0	-271	-4.304
T5.4 Musea	-514	0	0	0	-514
T5.5 Cultureel erfgoed	-843	0	0	-906	-1.749
T5.6 Media	-2.774	-170	0	-363	-3.307
T5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-9.635	0	0	17	-9.618
TOTAAL LASTEN	-26.245	-75	0	-1.582	-27.903
BATEN					
T5.1 Sportbeleid en activering	509	0	0	0	509
T5.2 Sportaccommodaties	1.062	77	0	575	1.714
T5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	421	-2	0	0	419
T5.5 Cultureel erfgoed	27	0	0	0	27
T5.6 Media	355	0	0	0	355
T5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	37	0	0	0	37
TOTAAL BATEN	2.410	75	0	575	3.060
Saldo van baten en lasten	-23.835	0	0	-1.007	-24.843
Toevoeging aan reserves	-172	0	0	0	-172
Onttrekking aan reserves	1.339	0	0	996	2.335
Saldo programma	-22.668	0	0	-12	-22.680

Toelichting mutaties Najaarsrapportage

LASTEN

5.2 Sportaccommodaties

Compensatie plusuren medewerkers sportbedrijf (- € 60.000)

Op 19 december 2023 heeft het college in de gemeenteraad de toezegging gedaan de plus-uren van de medewerkers van het failliete sportbedrijf Langedijk Actief B.V. te vergoeden. Inclusief juridische afwikkelingen met het sportbedrijf betreffen de kosten € 60.000.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Toezichthouders Parelhof en de Binding (- € 14.000)

De totstandkoming van Publiekszaken zorgde voor inzicht in de kosten van toezichthouders. Deze kosten moeten niet drukken op het budget van dienstverlening, maar horen thuis binnen de overhead. Toezichthouders zorgen voor fysiek toezicht en beveiliging van de organisatie incl. partners op de locaties de Binding en Parelhof. De totale lasten betreffen € 155.000 en hebben effect op de taakvelden 0.4 overhead, 4.2 onderwijshuisvesting en 5.3 kunst en cultuur.

Cool extra subsidie (- € 160.000)

Op basis van het jaarverslag 2023 geeft de accountant van Cool aan dat het groot onderhoud te laag is geïndexeerd en voor de vervangingsinvesteringen een hogere bijdrage nodig is. Dit is ook in 2024 aan de orde.

Deze ontwikkelingen zijn onvoorzien. Daarom het voorstel om eenmalig € 160.000 extra subsidie beschikbaar te stellen.

Cool BTW (- € 97.000)

We hebben in de periode 2019 - 2023 het theater onterecht met BTW belast verhuurd. Dit wordt gecorrigeerd waarbij er per saldo een last bij theater ontstaat in de vorm van belastingrente. Deze wordt berekend over de BTW welke onterecht in deze periode is teruggevraagd. Omdat deze vergissing een gevolg is van onjuist handelen van de gemeente willen we deze rente vergoeden aan het theater.

5.5 Cultureel erfgoed

Doorontwikkeling Museum BroekerVeiling (- € 906.000)

Het museum doet per project t.b.v. de uitvoering van de toekomstvisie aanvragen die gedekt worden uit de Reserve doorontwikkeling Museum BroekerVeiling.

5.6 Media

Bibliotheek extra subsidie (- € 300.000)

De inflatie in 2023 en 2024 is hoger dan verwacht en de nieuwe cao (2024) zorgt voor hogere personeelskosten. Ondanks dat de bibliotheek de nodige bezuinigingen heeft doorgevoerd, is er over 2023 en 2024 een tekort. Dit zijn incidentele tegenvallers.

Daarom het voorstel om eenmalig € 300.000 extra subsidie beschikbaar te stellen.

Bibliotheek BTW (- € 63.000)

We hebben in de periode 2019 - 2023 de bibliotheek onterecht met BTW belast verhuurd. Dit wordt gecorrigeerd waarbij er per saldo een last bij de bibliotheek ontstaat in de vorm van belastingrente. Deze wordt berekend over de BTW welke onterecht in deze periode is teruggevraagd. Omdat deze vergissing een gevolg is van onjuist handelen van de gemeente willen we deze rente vergoeden aan de bibliotheek.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Kanaalpark (€ 107.000)

Het opstarten van de diverse Kanaalpark projecten en het afstemmen met de diverse stakeholders kost meer tijd dan was ingeschat, hierdoor zijn er minder kosten gemaakt. Het doel om bij alle inwoners van Dijk en Waard Kanaalpark onder de aandacht te brengen door onder andere diverse culturele evenementen ligt op schema.

Opstellen locatieprofielen (- € 40.000)

Ten laste van de reserve bedrijfsvoering werkvoorraad CUP was vorig jaar € 174.000 beschikbaargesteld voor het opstellen van locatieprofielen voor evenementen. In 2023 was hiervoor € 80.000 gebruikt en het restant was overgeheveld naar het reserve budgetoverhevelingen. In de primaire begroting 2024 was hiervoor € 54.000 opgenomen, nu volgt de additionele € 40.000.

Reserve leefomgeving (- € 50.000)

Lasten die gemaakt worden voor projecten uit het Groenbeleidsplan worden gedekt door de reserve projecten leefomgeving. Deze lasten waren nog niet in de begroting opgenomen.

BATEN

5.2 Sportaccommodaties

Specifieke uitkeringen Sport (€ 575.000)

De energiekosten van de gemeentelijke zwembaden en een deel van de kosten van de sportaccommodaties die tot 31 december 2023 zijn gemaakt zijn met terugwerkende kracht in boekjaar 2024 ten laste gebracht van rijkssubsidies die hiervoor zijn bestemd. De Rijkssubsidies betreffen de Specifieke Uitkering Sport (SPUK Sport) en de Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (SPUK MEOZ), hetgeen leidt tot een incidenteel voordeel van € 575.000.

RESERVES

Doorontwikkeling Museum BroekerVeiling (€ 906.000)

Het museum doet per project t.b.v. de uitvoering van de toekomstvisie aanvragen die gedekt worden uit de Reserve doorontwikkeling Museum BroekerVeiling.

Opstellen locatieprofielen (€ 40.000)

zie toelichting bij de lasten taakveld 5.7

Reserve Leefomgeving (€ 50.000)

zie toelichting bij de lasten taakveld 5.7

P6: Sociaal domein

Doelen

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Met het Integraal Beleidskader sociaal domein dragen we bij aan:

1. Een sterke sociale basis (route1): versterking van de eigen kracht van inwoners en hun sociale netwerk; en versterking van de samenkracht van organisaties en gemeenschappen.
2. Passende ondersteuning dichtbij de inwoners (route 2): vroegtijdige signalering en preventieve oplossingen van vragen door het lokale team en partners samen met inwoners; en integrale benadering en oplossingen op maat van hulpvragen door het lokale team en partners samen met inwoners.
3. Kwalitatieve en beheersbare hulp en ondersteuning (route 3): zorg dragen voor effectieve, kostenbewuste en rechtmatige hulp en ondersteuning; en vergroting van de regie op het zorglandschap en ketenpartners.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2024-2027 is aangegeven welke opgaves in 2024 bijdragen om de gewenste doelen te realiseren. Van onderstaande opgaves is de verwachting dat deze dit jaar niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
Uitvoering plan van aanpak akkoorden IZA/GALA/SPUK (Integraal ZorgAkkoord, Gezond en Actief Leven Akkoord en Specifieke Uitkering), waarbij wordt ingezet op de thema's preventie (onder andere alcohol en drugs), inclusie, dorps- en wijkgericht werken, eenzaamheid en mentale gezondheid.		Veel GALA onderwerpen zijn actief opgepakt. Een aantal GALA onderdelen worden in samenhang met IZA opgepakt. De aanpak IZA op het niveau van Noord-Holland Noord is in voorbereiding, maar heeft meer tijd nodig dan verwacht. De GALA/IZA samenwerking binnen regio Alkmaar loopt goed. Ondertussen wordt ook via het Lokaal preventieakkoord nieuw lokaal aanbod gestimuleerd op de GALA onderwerpen.
Oplevering plan van aanpak voor een duurzaam buurt- en dorpshuizenbeleid.		In het vierde kwartaal wordt een onderzoek uitgevoerd naar ontmoetingsplaatsen in de gemeente, waarin richtinggevende aanbevelingen worden beschreven voor beleid.
Voldoen aan verhoogde taakstelling voor huisvesting statushouders.		De asielopvangcrisis blijft aanhouden. Hoewel Dijk en Waard voldoet aan zijn verplichtingen op het gebied van de opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden is het huisvesten van voldoende statushouders, ondanks grote inspanningen, ingewikkeld. <u>De lage hoeveelheid beschikbaar gestelde</u>

		<u>woningen (vaak woningen voor kleine of middelgrote gezinnen) van de woningcorporaties correspondeert niet (niet passend) met het merendeel van de huishoudsamenstelling van de vergunninghouders (vaak eenpersoons of grote gezinnen).</u>
Implementatie van de Route regionale jeugdhulp 2026, inclusief de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.		De Route regionale jeugdhulp 2026 wordt uitgevoerd via de regionale programmalijnen Verblijf en ambulante, Bovenregionaal, Beheersing en Aansluiting jeugdhulp en loopt volgens planning. Echter zien we dat de kosten voor jeugdzorg blijven toenemen. Regionaal wordt hierop ingezet via monitoring.
Implementatie Woonzorgvisie Dijk en Waard en Uitvoeringsprogramma's Wonen en Zorg.		De uitgangspunten van de Woonzorgvisie passen we actief toe in de samenwerking met Ruimte op alle project- en gebiedsontwikkeling. Het Uitvoeringsprogramma bevat - voor de komende jaren - een hoeveelheid aan activiteiten en projecten die bijdragen aan het nog beter kunnen plannen van de behoefte aan passende woonzorgcapaciteit en voorzieningen ten opzichte van de bestaande situatie. Momenteel zijn we bezig met de definitieve vaststelling van deze werkzaamheden. De verwachting is dat het uitvoeringsprogramma in het vierde kwartaal 2024 gereed is.
Terugdringing wachtlijsten Wmo en Jeugd.		Dit jaar geven we een nieuwe impuls aan het terugdringen van de wachtlijsten. De aanpak bestaat onder meer uit: verbeteren reactietijden d.m.v. extra capaciteit (tijdelijke medewerkers) en verbeteringen in de werkprocessen, werkverdeling en aansturing in de uitvoerende teams alsmede in het administratieve proces.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel	
LASTEN						
T6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-16.622	0	0	-10	-16.632
T6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-7.968	0	838	0	-7.130
T6.3	Inkomensregelingen	-31.831	-494	0	424	-31.902
T6.4	WSW en beschut werk	-5.672	0	0	-623	-6.295
T6.5	Arbeidsparticipatie	-4.436	0	200	-150	-4.386
T6.6	Maatwerkvoorziening (Wmo)	-3.791	0	0	0	-3.791
T6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-2.730	0	0	0	-2.730
T6.71A	Huishoudelijke hulp (Wmo)	-6.138	0	0	0	-6.138
T6.71B	Begeleiding (Wmo)	-6.821	0	0	150	-6.671
T6.71C	Dagbesteding (Wmo)	-1.616	0	0	150	-1.466
T6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-1.208	0	0	0	-1.208
T6.72A	Jeugdhulp begeleiding	-5.471	0	0	-2.000	-7.471
T6.72B	Jeugdhulp behandeling	-9.773	0	0	0	-9.773
T6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	-2.578	0	0	0	-2.578
T6.73A	Pleegzorg	-2.137	0	0	0	-2.137
T6.73B	Gezinsgericht	-1.588	0	0	0	-1.588
T6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	-6.006	0	0	0	-6.006
T6.74A	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-9.363	0	0	-1.900	-11.263
T6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-1.894	0	0	0	-1.894
T6.74C	Gesloten plaatsing	-565	0	0	0	-565
T6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-25	0	0	0	-25
T6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-378	0	0	0	-378
T6.82A	Jeugdbescherming	-2.379	0	0	0	-2.379
T6.82B	Jeugdreclassering	-168	0	0	0	-168
TOTAAL LASTEN		-131.157	-494	1.038	-3.959	-134.572

Vervolg tabel voorgaande pagina

Bedragen x € 1.000

Taakveld		Stand na Voorjaars- rapportage	Technische mutaties	Budget- overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
BATEN						
T6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	9.835	0	0	600	10.435
T6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.948	0	0	0	3.948
T6.3	Inkomensregelingen	22.645	0	0	478	23.123
T6.6	Maatwerkvoorziening (Wmo)	471	0	0	0	471
TOTAAL BATEN		36.899	0	0	1.078	37.977
Saldo van baten en lasten		-94.258	-494	1.038	-2.882	-96.596
Toevoeging aan reserves		-1.234	0	-540	-1.154	-2.928
Onttrekking aan reserves		4.491	189	-498	0	4.182
Saldo programma		-91.001	-305	0	-4.035	-95.341

Toelichting budgetoverhevelingen

LASTEN

6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Stevig lokaal team en Kostenbeheersing (€ 340.000)

Stevig lokaal team

In 2025 gaat het lokaal team (kracht- en expertteam) met netwerkpartners gebiedsgericht werken op vindplekken in de wijk. Het doel is om zo laagdrempelig toegankelijk te zijn voor onze inwoners, zodat hulpvragen in een vroeg stadium herkend worden. Daarnaast wordt er ingezet op het versterken van het vakmanschap van de professionals en de samenwerking met partners. Om deze doorontwikkeling mogelijk te maken is dit budget nodig. Het programma zoekt waar mogelijk verbinding met lopende programma's zoals het Dorps- en Wijkgericht werken en het uitvoeringsplan Wonen en Zorg die ook gebiedsgericht wordt ingestoken.

Kostenbeheersing

Om meer grip te krijgen op de kosten wordt in 2024 onderzoek gedaan waarna aanvullende beheersmaatregelen worden ingezet. Ook worden er vanuit de verplichte landelijke Hervormingsagenda een aantal maatregelen uitgerold. Het gereserveerde investeringsbudget wordt aangewend om de reducties binnen Sociaal Domein te behalen.

Samenwerking huisartsen (€ 240.000)

In 2025 willen we de samenwerking met huisartsen uitbreiden. Momenteel loopt er een pilot bij huisartsenpraktijk Centrumwaard, waarbij de POH-GGZ van de huisartsen nauw samenwerkt met de J&G-coach van de gemeente. Dit wordt door beide partijen als positief ervaren, omdat kennis en expertise vanuit het zorg- en sociaal domein hierdoor aan elkaar wordt verbonden en de

inwoner hierdoor beter kan worden geholpen. De verbinding met de huisarts, via de POH-GGZ, willen we in 2025 gemeentebreed gaan organiseren, zodat iedere huisarts een aanspreekpunt heeft in het sociaal domein. Daarnaast is de ambitie om aan te sluiten op ZorgDomein. Dit is een instrument voor verwijzingen. Huisartsen werken hier al mee. We sluiten hiervoor aan bij de ontwikkelingen op (boven)regionaal niveau vanuit het IZA-akkoord. De samenwerking met huisartsen maakt ook onderdeel uit van de doorontwikkeling naar een Stevig Lokaal Team (Hervormingsagenda). We beschouwen huisartsen en het onderwijs daarin als belangrijke vindplaatsen en partners en zetten in op manieren waarop we nog beter preventief en integraal met elkaar kunnen samenwerken.

Koploper cliëntondersteuning (€ 258.000)

Er wordt in 2024 een plan van aanpak gemaakt voor de cliëntondersteuning. In 2025 wordt dit plan uitgevoerd. Aan deze uitvoering zijn kosten verbonden.

6.5 Arbeidsparticipatie

Nieuwkomers (€ 200.000)

De asielopvangcrisis blijft aanhouden. Dijk en Waard voldoet aan zijn verplichtingen op gebied van de opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden maar blijft problemen ondervinden bij de huisvesting van statushouders. Om ook op dit gebied aan de taakstelling te voldoen zal het komende jaar nog meer moeten worden ingezet op huisvestingsoplossingen voor deze doelgroep. Hierbij is ook de integratie, en in het bijzonder de toeleiding naar werk, voor deze groep van belang zodat zij een zachte landing kunnen maken in de dorpen en wijken, en in staat zijn om (zo snel mogelijk) mee te doen in de maatschappij.

Toelichting mutaties Najaarsrapportage

LASTEN

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Incidentele lasten JC Kompleks, (- € 10.000)

Extra lasten i.v.m. lekkage JC Kompleks.

6.3 Inkomensregelingen

Armoede en schuldhulpverlening (- € 130.000)

We zijn in overleg met Zaffier, die ons armoedebeleid en schuldhulpverlening uitvoert, over hoe we de bij de meicirculaire ontvangen extra rijksmiddelen kunnen besteden. Daarbij wordt er ook nadrukkelijk gekeken naar een lokale invulling waarbij ook doelgroepen die nu net buiten beeld zijn worden bereikt. Dit wordt gedaan vanuit een integrale aanpak sociaal domein.

Energietoeslag (€ 554.000)

In 2022 en 2023 heeft Dijk en Waard middelen vanuit het Rijk ontvangen voor een energietoeslag, om huishoudens met een laag inkomen (tot 120% van het sociaal minimum) deels te compenseren voor de gestegen energieprijzen. In maart 2023 heeft de raad van de resterende middelen van de energietoeslag 2022 een bedrag beschikbaar gesteld voor het uitkeren van de energietoeslag in 2023 aan huishoudens met inkomens die net boven dit inkomensniveau (120-150% van het sociaal minimum) zitten. Dit besluit was conform de afspraak

in het coalitieakkoord. Een groot deel van de inwoners met een laag inkomen heeft de energietoeslag ontvangen. Een beperkt deel van de huishoudens met een inkomen tussen 120-150% van het sociaal minimum heeft de energietoeslag aangevraagd. Dit betekent dat een deel van de middelen van de energietoeslag niet is ingezet.

Voorgesteld wordt om de nog beschikbare middelen toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein (B086).

6.4 Wet sociale werkvoorziening (WSW)

Wet sociale werkvoorziening (WSW) (- € 623.000)

Voor de WSW hebben we extra rijksmiddelen ontvangen via de meicirculaire. Deze middelen gaan conform de bijdrage verordening één op één over naar Zaffier die deze taken voor ons uitvoert.

6.5 Arbeidsparticipatie

Beschut werken (- € 150.000)

Voor beschut werken hebben we extra rijksmiddelen ontvangen via de meicirculaire. Deze middelen gaan conform de bijdrage verordening één op één over naar Zaffier die deze taken voor ons uitvoert.

6.6 tm 6.71 taakvelden Wmo

Lagere hulp en ondersteuningskosten t.a.v. Wmo (€ 300.000)

De zorgkosten zijn bij de begroting 2024 verhoogd ten opzichte van het budget voor 2023. Het uitgavenpatroon ligt in de eerste helft van 2024 lager dan verwacht. In de tweede helft van 2024 worden meer uitgaven verwacht, omdat de wachtlijsten in de tweede helft van het jaar weg worden gewerkt en de Dienstenvoucher vlak voor de zomer afgeschaft is.

6.72 tm 6.82B taakvelden Jeugd

Hogere hulp en zorgkosten t.a.v. Jeugd (- € 3.900.000)

Bij de jeugdzorg zien wij al een aantal jaar een ontwikkeling van stijgende kosten, wat nu leidt tot ophoging van het budget voor het lopende jaar. Deze trend is landelijk. Het vorige kabinet heeft erkend dat er een disbalans is tussen taken en beschikbare middelen voor de uitvoering van de taken in het sociaal domein.

Het aantal cliënten in jeugdzorg daalt licht met 1,8% ten opzichte van 2023, de kosten blijven echter stijgen. De gemiddelde kosten liggen per cliënt gemiddeld 15% hoger dan in 2023. Uit een interne analyse van de data blijkt dat dit wordt veroorzaakt door de prijsindexatie en de stijging van het volume (zorgintensiteit) dat 16% hoger ligt dan in 2023. Er worden per cliënt meer uren en dagdelen hulp ingezet. De stijging van de kosten zien we voornamelijk terug in de producten jeugdhulp ambulant, jeugdcrisis, jeugdreclassering en jeugdbescherming, pleegzorg en jeugd GGZ. Daarnaast leidt de afbouw van verblijfsvoorzieningen - wat één van de uitgangspunten is van de nieuwe inkoop die in 2023 gestart is - vaak tot één op één begeleiding wat erg kostbaar is. Er is vaker sprake van complexe problematiek bij jeugdigen en gezinnen. Vaak met betrekking tot psychische gezondheid, financiën en (v)rechtscheidingen.

Een groot deel van de jeugdhulp wordt samen ingekocht binnen de regio Alkmaar of bovenregionaal. Bij alle gemeenten in de regio zien we een flinke kostenstijging. Daarom zetten we zowel lokaal als regionaal, verdiepend (data)onderzoek in naar de oorzaken van de kostenstijging en welke interventies we kunnen nemen om de kosten te beheersen.

Door de wetwijziging in 2022 over het woonplaatsbeginsel veranderde de financieringssystematiek en verschoof de verantwoordelijkheid voor jeugdhulp voor een groep jeugdigen tussen gemeenten. Hierdoor kreeg Dijk en Waard te maken met niet beoogde bekostiging van jeugdhulp met verblijf. We hebben hiervoor € 674.000 ter compensatie van het Rijk ontvangen.

BATEN

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Rijksbijdrage opvang ontheemden Oekraïne (€ 600.000)

Een verbouwing aan het Transferium heeft er voor gezorgd dat er per één juli 54 extra bedden beschikbaar zijn gekomen. Hierdoor ontvangen we een hogere rijksbijdrage, deze bijdrage wordt toegevoegd aan Reserve verhoogde asielinstroom (B040).

6.3 Inkomensregelingen

Rijksbijdrage BUIG (€ 478.000)

Vanuit het Rijk krijgen we een hogere bijdrage voor de bijstandsuitkeringen. In de voorjaarsrapportage zijn de lasten al meegenomen,

RESERVES

Toevoeging aan reserve Overhevelingen (€ 540.000)

De overhevelingen van de budgetten voor kostenbeheersing, stevig lokaal team en nieuwkomers worden toegevoegd aan de reserve overhevelingen.

Toevoeging reserve Verhoogde asielinstroom (€ 600.000)

Ondanks de plannen van de regering zullen we de komende jaren een opgave behouden wat betreft de opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders. De verwachting is niet dat de plannen op korte termijn tot een verlaging van de instroom zullen leiden. Er is op dit moment nog een grote groep statushouders in de opvang die nog gehuisvest moet worden. Ook zal de wettelijke taakstelling huisvesting statushouders niet verdwijnen. Deze opgave zal dus, ook voor Dijk en Waard, onverminderd groot blijven. De vergoeding vanuit het Rijk voor opvangplekken t.b.v. Oekraïners is dalend. Gezien deze dalende rijksbijdrage adviseert de VNG om overschotten op te sparen. Hoewel de vergoeding daalt, zullen de kosten die samenhangen met deze taakstelling, zoals jeugdzorg, leerplicht, psycho-sociale begeleiding etc. naar verwachting toenemen. Daarom stellen we voor om de extra te ontvangen rijksbijdrage te storten in de reserve verhoogde asielinstroom.

Toevoeging reserve Sociaal Domein (€ 554.000)

Het deel van de middelen voor de energietoeslag dat nog beschikbaar is, wordt toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein (B086), zie toelichting taakveld 6.3 lasten.

Onttrekking aan reserve Overhevelingen (€ 498.000)

De al overgehevelde budgetten voor de projecten samenwerking huisartsen en koploper cliëntondersteuning worden in 2024 nog niet geheel uitgegeven. De projecten lopen door in 2025. Hierdoor is er een lagere onttrekking uit de reserve nodig.

P7: Volksgezondheid en milieu

Doelen

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

1. Dijk en Waard is een CO2-neutrale gemeente.
2. Dijk en Waard is klimaatrobust.
3. In Dijk en Waard is het afvalhergebruikpercentage gelijk aan de landelijke richtlijn.
4. Dijk en Waard is circulair in 2050.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2024-2027 is aangegeven welke opgaves in 2024 bijdragen om de gewenste doelen te realiseren. Van onderstaande opgaves is de verwachting dat deze dit jaar niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
4. Dijk en Waard is circulair in 2050:		
a. Aanbieding van de hoofdkaders (visie en strategie) aan de raad, gevolgd door een nadere uitwerking in beleidsregels. Een basisinventarisatie en beleidsproces zijn halverwege 2023 opgestart. De verwachte doorlooptijd bedraagt ongeveer een jaar.		Wegens personele wijzigingen en capaciteitsuitdagingen is de planning verschoven. Inhoudelijke invulling en inventarisatie vindt plaats in 2024. Besluitvorming in de gemeenteraad staat gepland voor het eerste kwartaal 2025.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
T7.1 Volksgezondheid	-5.228	0	0	0	-5.228
T7.2 Riolering	-10.883	0	0	-70	-10.953
T7.3 Afval	-9.038	-41	0	0	-9.079
T7.4 Milieubeheer	-2.955	0	0	-1.511	-4.466
T7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-549	0	0	-7	-556
TOTAAL LASTEN	-28.653	-41	0	-1.588	-30.281
BATEN					
T7.1 Volksgezondheid	444	0	0	0	444
T7.2 Riolering	13.160	0	0	0	13.160
T7.3 Afval	11.590	0	0	0	11.590
T7.4 Milieubeheer	5	0	0	1.445	1.450
T7.5 Begraafplaatsen en crematoria	442	0	0	0	442
TOTAAL BATEN	25.642	0	0	1.445	27.087
Saldo van baten en lasten	-3.010	-41	0	-143	-3.194
Toevoeging aan reserves	-51	0	0	0	-51
Onttrekking aan reserves	326	0	0	0	326
Saldo programma	-2.735	-41	0	-143	-2.919

Toelichting mutaties Najaarsrapportage

LASTEN

7.2 Riolering

Energiekosten gemalen (- € 70.000)

In 2024 waren de energietarieven hoger. Daarnaast is de eindafrekening van 2023 in 2024 verwerkt. Hierdoor zijn de energiekosten hoger dan begroot.

7.4 Milieu Beheer

Diverse kosten duurzaamheid ten laste van subsidies (€ -1.392.000)

Met de projecten 'energiehulp laag inkomen' en het 'isolatieprogramma Dijk en Waard' worden inwoners ondersteund om structureel energie te besparen. Dit is nodig om in 2050 het beleidsdoel CO2 neutraal te behalen. Het aanbod richt zich op drie onderdelen: subsidies, makkelijker maken en ontzorging. De aanpakken zijn in 2022 en 2023 gestart en loopt door tot 2027. Met deze aanpakken maakt gemeente Dijk en Waard verduurzamen voor iedereen betaalbaar. De gemeenteraad wordt via collegeberichten op de hoogte gehouden van de stand van zaken. Beide projecten worden gefinancierd vanuit subsidiegelden van het Rijk, in combinatie met de gelden uit de gemeentelijke begroting (uitvoeringsprogramma CO2 neutraal).

De Jettengelden (CDOKE gelden) worden ingezet om de gemeentelijke organisatie te versterken op het gebied van de energietransitie en zo ook een CO2-neutrale gemeente dichterbij te brengen. Concreet wordt deze capaciteit ingezet op het realiseren van het Uitvoeringsprogramma CO2-neutraal.

Deze kosten worden gedekt uit de beschikbare subsidies (zie baten)

Omgevingsdienst Noord Holland Noord (- € 119.000)

De afwijking bestaat uit een nadeel van € 88.000 dat is ontstaan doordat een hogere aanvullende bijdrage voor de ODNHN niet is opgenomen in de huidige begroting. Een groot deel van dit bedrag (€ 53.000) wordt gedekt door de subsidie Energiebesparingsakkoord bedrijven. Het nadeel van € 31.000 is ontstaan door een nagekomen factuur die betrekking heeft op inzet uit 2023 voor Toezicht en Handhaving bij evenementen.

7.5 begraafplaatsen en crematoria

Onderhoudskosten begraafplaatsen (-€ 7.000)

De onderhoudskosten van de begraafplaatsen zijn hoger dan begroot.

BATEN

7.4 Milieu Beheer

Diverse kosten duurzaamheid ten laste van subsidies (€ 1.392.000)

Zie toelichting bij de lasten.

Omgevingsdienst Noord Holland Noord (€ 53.000)

Zie toelichting bij de lasten.

P8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Doelen

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

1. Facilitering van de realisatie van 10.000 woningen in 10 jaar in Dijk en Waard.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2024-2027 is aangegeven welke opgaves in 2024 bijdragen om de gewenste doelen te realiseren. Van onderstaande opgaves is de verwachting dat deze dit jaar niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
Realisatie 10.000 woningen in 10 jaar:		
c. Onderzoek naar mogelijkheden tot realisatie van vormen van geclusterd wonen voor ouderen in nieuwbouw en in bestaande wijken. De volgende projecten dragen hieraan bij en worden gerealiseerd: De Vork: 40 zorgstudio's voor Dagelijks Leven, Rembrandt Erf: 44 plaatsen intramuraal verblijf PG, verdeeld over 4 kleinschalige wooneenheden voor De Pieter Raatstichting, Horizon, Zorgcentrum, Broek op Langedijk, uitbreiding bestaande locatie met 16 wooneenheden		De projecten aan De Vork (42 zorgstudio's) en Rembrandt erf zijn gerealiseerd. Het project in Broek op Langedijk nog niet.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
T8.1 Ruimte en leefomgeving	-3.751	-57	0	-958	-4.765
T8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-27.602	0	0	0	-27.602
T8.3 Wonen en bouwen	-4.822	0	0	-833	-5.655
TOTAAL LASTEN	-36.175	-57	0	-1.791	-38.023
BATEN					
T8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	27.310	0	0	249	27.559
T8.3 Wonen en bouwen	2.596	0	0	2.519	5.115
TOTAAL BATEN	29.906	0	0	2.768	32.674
Saldo van baten en lasten	-6.269	-57	0	978	-5.348
Toevoeging aan reserves	0	0	0	-528	-528
Onttrekking aan reserves	186	57	0	1.015	1.257
Saldo programma	-6.083	0	0	1.464	-4.619

Toelichting mutaties Najaarsrapportage

LASTEN

8.1 Ruimte en Leefomgeving

Invoering Omgevingswet (- € 498.000)

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. We huren extra personeel in en besteden middelen aan interne- en externe communicatie en de begeleiding van medewerkers bij de ontwikkeling van nieuwe competenties. Zo zetten we alle benodigde middelen in om processen en instrumentarium goed vorm te geven.

Het ingehuurde extra personeel neemt reguliere taken over waardoor de vaste medewerkers zich kunnen bezighouden met het maken van de nieuwe instrumenten, zoals bijvoorbeeld het omgevingsplan, en bijbehorende producten en processen. Zo wordt geïnvesteerd in de toekomst van onze organisatie.

Deze kosten worden onttrokken aan de reserve Omgevingswet.

Strategische omgevingsvisie (€ 57.000)

In de voorjaarsrapportage is er een budget van € 57.000 toegevoegd voor de uitvoering van de strategische omgevingsvisie. Echter dit bedrag is ook via resultaatbestemming 2023 aan dit budget toegevoegd. Dit wordt hierbij gecorrigeerd.

Projecten leefomgeving (- € 105.000)

Voor de projecten Centrumwaard en Alton worden kosten gemaakt die ten laste worden gebracht van de reserve Projecten leefomgeving. Deze kosten waren nog niet begroot.

Gebiedsontwikkeling (- € 412.000)

Ten laste van de Reserve NBK-1(- € 189.000), de Reserve Integrale Ontwikkeling Stationsgebied (- € 42.000) en de Reserve Ruimtelijke Initiatieven in Gebiedsontwikkeling (- € 181.000) worden diverse uitgaven gedaan. Voorbeelden hiervan zijn het Ontwikkelplan OV-knoop Dijk en Waard (ten laste van Reserve NBK-1) waarover de raad in oktober 2024 is geïnformeerd. Andere voorbeelden zijn de uitwerking van het Masterplan Stationsgebied Dijk en Waard en gemeentelijke kosten van voorbereidingen van ruimtelijke initiatieven in Dijk en Waard

8.3 Wonen en bouwen

Omgevingsvergunningen (- € 848.000)

Het verlenen van omgevingsvergunningen voor een aantal omvangrijke projecten heeft geleid tot extra kosten voor advisering en onderzoek. Daarnaast zijn per 1 januari 2024 de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking getreden. Hierdoor was er behoefte aan extra capaciteit om uitvoering te geven aan de nieuwe wetten.

Hier staan extra baten tegenover.

Beheerkosten woonwag en (€ 15.000)

Door de verkoop van een woonwag en zijn de beheerkosten weggeval en.

BATEN

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Afdrachten uit Anterieure overeenkomsten € 249.000

Incidentele afdrachten uit anterieure overeenkomsten worden gestort in de Reserve NBK-1

8.3 Wonen en bouwen

Omgevingsvergunningen (€ 2.500.000)

De legesopbrengsten voor omgevingsvergunningen zijn dit jaar € 2.500.000 hoger dan begroot. Dit is te danken aan een aantal grote projecten in en rond het stationsgebied, waarvoor diverse vergunningen zijn verleend voor de bouw van grote woontorens (100+ appartementen). Dit heeft ook geleid tot extra adviserings- en onderzoekskosten (zie lasten taakveld 8.3)

Verkoop woonwag en (€ 19.000)

Door de verkoop van een woonwag en is er een verkoopopbrengst ontvangen, de huurinkomsten vervallen hiermee.

RESERVES

Toevoegingen

Taakmutaties meicirculaire (- € 279.000)

Voor de invoering van de Omgevingswet is er via de meicirculaire 2024 een bedrag van € 279.000 toegevoegd aan de Reserve Omgevingswet.

Afdrachten uit Anterieure overeenkomsten (- € 249.000)

Zie toelichting bij de baten taakveld 8.2, betreft de reserve NBK-1

Onttrekkingen

Invoering Omgevingswet (€ 498.000)

Zie toelichting bij de lasten taakveld 8.1

Reserve projecten leefomgeving (€ 105.000)

Zie toelichting bij de lasten taakveld 8.1

Onttrekkingen aan diverse reserves ruimte (€ 412.000)

Zie toelichting bij de lasten taakveld 8.1

Bijlage 1 Technische wijzigingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bestuur en ondersteuning	Sociaal domein	Volksgezondheid en milieu
1 Taakmutatie alleenverdienersproblematiek	72	-72	
2 Herstel budget applicaties Afvalverwijdering en -verwerking	41		-41
3 Taakmutatie Bijzondere bijstand en vroegsignalering	159	-159	
4 Taakmutatie participatie, schuldhulpverlening en vroegsignalering	74	-74	
Totaal	346	-305	-41

Ad 1, 3 en 4 Het beschikbaar stellen van taakmutaties vanuit de algemene uitkering aan de taakvelden.

Ad 2 De kosten van de applicatie voor afvalverwijdering moeten op taakveld 7.3 Afval worden verantwoord.

Bijlage 2 Maximale subsidies

Maximaal te verstrekken subsidiebedragen 2024	Wijzigingen t.o.v. VJR 2024	TOTAAL bedrag 2024
Naam instelling		
Discriminatie.nl Noord Holland Noord (voorheen Artikel 1 Bureau Discriminatiezaken)		€ 64.160
Sportbedrijf Dijk en Waard Sport B.V. *4)		€ -
GGD Hollands Noorden *1/*2)		€ 517.608
GGZ Noord Holland Noord		€ 461.783
Humanitas *1)		€ 378.112
MET Welzijn *1)		€ 3.071.715
Parnassia Groep		€ 80.833
Popschool Your Song Coöperatie U.A.		€ 100.000
RCO De Hoofdzaak		€ 79.438
Stichting 4 en 5 mei Heerhugowaard + nieuw te vormen Stichting 4 en 5 mei Dijk en Waard		€ 15.000
Stichting Artotheek Dijk en Waard		€ 31.803
Stichting Bibliotheek Kennemerwaard *1/*3/*6)	€ 363.000	€ 3.431.393
Stichting Cool Kunst en cultuur *2/*6)	€ 289.310	€ 3.021.565
Stichting Den Huygen Dijk		€ 41.000
Stichting Doesgoed		€ 40.710
Stichting Media Platform Alkmaar		€ 108.171
Stichting Mixtream		€ 72.500
Stichting Museum BroekerVeiling		€ 370.000
Stichting Slachtofferhulp Nederland Regio Noord West		€ 32.710
Stichting Wonen Plus Welzijn *1)		€ 1.594.870
Vervoersvereniging Dijk en Waard		€ 368.510
Sportvereniging Door Training Sterk (D.T.S.) *5)		€ 495.200
Christelijke Sportvereniging Broek op Langedijk (BOL) *5)		€ 66.160
Langedijker Sport-Vereniging Voorwaarts (LSVV) *5)		€ 156.920
		€ 14.600.161

*1) inclusief dekking vanuit specifieke uitkering OAB

*2) inclusief dekking vanuit brede SPUK regeling

*3) inclusief dekking vanuit specifieke uitkering IDO

*4) dit wordt via een andere manier gefinancierd

*5) dekking uit reserve harmonisatie buitensportaccommodaties

*6) dekking vanuit teruggave belastingdienst

Bijlage 3 Te voteren kredieten

LOMW – historische vaarverbinding Achterburggracht – Machinesloot (I10023-102/103) (- € 425.000)

In de eerste plaats waren er extra palen benodigd voor de fundering van de bruggen. In de tweede plaats heeft zich in relatie tot het afwerkingsniveau van de betonnen bruggen een afwijking voorgedaan op verrekenbare hoeveelheden in het bestek. Tot slot heeft een klacht uit de buurt over trillingen geleid tot extra onderzoekskosten.

Dagbestedingsruimte Esdégé Reigersdaal (Van Veenweg 96) (I10023-102/103) (- € 275.000)

In de raadsvergadering van 20 juni 2023 is er een krediet van € 650.000 ter beschikking gesteld voor de realisatie dagbesteding t.b.v. Esdégé Reigersdaal op kinderboerderij De Bongelaar. Naar aanleiding van de afronding van de aanbestedingen en aanvullende wensen van Esdégé Reigersdaal wordt het krediet € 275.000 hoger. De extra kapitaallasten worden volledig gecompenseerd door een hogere huur die in rekening zal worden gebracht, na realisatie in 2025.

IKC Sint Pancras (I10016) (- € 150.000)

Overschrijding van € 150.000 voor extra kosten voor de realisatie van de buitenruimte en duurzaamheidsmaatregelen. De extra kapitaallasten worden volledig gecompenseerd door hogere huurinkomsten vanuit het kinderopvangdeel en uitgestelde afschrijving op de investering door het schoolbestuur.

Het project zal in 2024 worden afgerond en financieel worden afgesloten.

Audiovisuele apparatuur vergaderruimten (- € 250.000)

De investeringen in CYOD apparatuur zijn lager uitgevallen dan begroot (voordeel € 250.000). Dit leidt tot lagere kapitaallasten. Dit voordeel kan worden ingezet voor de dekking van de investering in de audiovisuele apparatuur in vergaderzalen. Deze AV apparatuur wordt ingezet in de vergaderzalen om binnen de organisatie op een efficiënte en moderne wijze hybride vergaderingen mogelijk te maken. De initiële begroting van dit project maakt duidelijk dat hier meer investeringskrediet nodig is dan begroot en reeds is opgenomen in het MIP.

Aanbrengen TSA zwembad Waardergolf (I10122) (- € 65.000)

Bij zwembad Waardergolf dient een warmtepomp bezinkbak geplaatst te worden. Dit is naar voren gekomen uit een inspectie van de Omgevingsdienst. Het niet uitvoeren van de maatregel heeft mogelijk gevolgen voor het zwembad. De kapitaallasten worden in mindering gebracht op het exploitatiebudget, waardoor de investering budgetneutraal is. De investering inclusief BTW is € 79.000, er wordt een bijdrage van € 14.000 vanuit de regeling SPUK Sport verwacht.

Rivierenwijk (I10052-100) (- € 253.263)

De renovatie van de Rivierenwijk was een 5-jarig project. Tijdens de looptijd van het project hebben zich een aantal onvoorziene zaken voorgedaan, waardoor de kredieten zijn overschreden. Er is gedurende de looptijd een warmtenet aangelegd, hiertoe is besloten nadat het definitief ontwerp gereed was. Dit zorgde voor vertraging in de uitvoering van het project. Daarnaast was er sprake van de Corona pandemie en de oorlog in de Oekraïne. Hierdoor waren materialen slechter verkrijgbaar en stegen de prijzen fors.

Rivierenwijk (V10007-102) (- € 581.000)

idem Rivierenwijk (I10052-100)

Middenweg stadshart Zuid West (Fietsstraat) (I10057-102) (- € 194.770)

De overschrijding komt door stagnatie in de uitvoering door een veelvoud aan kabels en leidingen in een natte periode, tegenvallende werkzaamheden in de riolering en gewijzigde situatie buiten t.o.v. het ontwerp.

Ashok Bhalotra (I10057-100) (€ 534.000)

Het talud bleek draagkrachtig genoeg waardoor alleen een nieuwe deklaag voldoende benodigd was. De kosten voor het Ashok Bhalotra fietspad zijn nog niet definitief. Het werk is inmiddels uitgevoerd maar de afrekening is nog niet ontvangen.

Bijlage 4 Afkortingen

Afkorting	Omschrijving
AV	Audiovisueel
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BOA	Bijzondere opsporingsambtenaar
BTW	belasting over toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling uitkering inkomensvoorzieningen gemeente
BV	besloten vennootschap
BYOD	Bring Your Own Device
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CDOKE	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid
CUP	College Uitvoeringsprogramma
CYOD	Choose Your One Device
GALA	Gezond en actief leven akkoord
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GREX	Grondexploitatie
IDO	Informatiepunt Digitale Overheid
IKC	Integraal Kind Centrum
IZA	Integraal zorg akkoord
J&G Coach	Jeugd & gezins coach
JC	Jongeren centrum
LOMW	Langedijk Ontwikkelt met Water
LTA	Landelijk Transitiearrangement
MEE	MEE & de weering
MEOZ	Meerkosten Energie Openbare Zwembaden
MIP	Meerjaren Investeringsprogramma
NBK	Nota Bovenwijkse kosten
NJR	Najaarsrapportage
NPO	Nationaal programma onderwijs
OAB	Onderwijs achterstanden beleid
ODNHN	Omgevingsdienst Noord Holland Noord
OZB	Onroerende zaak belasting
POH-GGZ	Praktijk ondersteuner huisartsen - Geestelijke gezondheidszorg
RIA	Regionale InvesteringsAgenda
SPDW	Stichting Promotie Dijk en Waard
SPUK	Specifieke uitkering
TSA	Tegenstroomapparaat
VJR	Voorjaarsrapportage
VNG	Vereniging Nederlandse gemeenten
VSO	Vaststellingsovereenkomst
VSV	voortijdig schoolverlaten
VTH	Afdeling Vergunningen, Toezicht en handhaving
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering onroerende zaken
WSW	Wet sociale werkvoorziening